

Ankestyrelsens brev til Høje-Taastrup Kommune

Tilsynsudtalelse om Høje-Taastrup Kommunes offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister

Ankestyrelsens tilsyn med kommuner og regioner vender hermed tilbage i sagen om Høje-Taastrup Kommunes offentliggjorte sagsbehandlingsfrister.

Høje-Taastrup Kommune har den 28. marts 2025 sendt en udtalelse til Ankestyrelsen.

Resumé

Ankestyrelsen vurderer, at Høje-Taastrup Kommune handler i strid med § 3, stk. 2, i retssikkerhedsloven ved ikke at have offentliggjort frister for behandling af ansøgninger på alle relevante sagsområder. Der mangler fx offentliggjorte sagsbehandlingsfrister for bistand til særlig aktiviteter, tilskud til voksenlærling og hjælpemidler til fastholdelse i job efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, individuel befordring efter lov om social service, anmodning fra et barn om at blive anbragt uden for hjemmet og særlige dagtilbudspladser efter barnets lov samt lov om tilbageholdelse af stofmisbrugere i behandling.

Kommunens forpligtelse til at offentliggøre frister for behandling af ansøgninger gælder inden for de lovområder, som er nævnt i § 1, stk. 1, i retssikkerhedsbekendtgørelsen. Det fremgår også af vores generelle udtalelse af 15. december 2023 om kommunernes forpligtelser efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2.

Det er ikke et krav efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, at kommunen offentliggør en frist for behandling af en ansøgning for hver enkelt lovbestemmelse. Der er dermed ikke noget til hinder for, at kommunen

30. april 2025

J.nr. 24-121901

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr.:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid - reception:
man-tors kl. 9.00-15.00
fre kl. 9.00-13.00

Åbningstid - telefon:
man-tirs kl. 9.00-15.00
ons lukket
tors-fre kl. 9.00-15.00

vælger at offentliggøre frister for sagsbehandlingen, som dækker flere lovbestemmelser eller sagsområder. Det fremgår også af vores generelle udtalelse af 15. december 2023.

Vi beder byrådet i Høje-Taastrup Kommune om inden to måneder at oplyse, hvad vores udtalelse giver byrådet anledning til.

Sagens oplysninger

Ankestyrelsen sendte den 15. december 2023 vores generelle udtalelse om retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, til alle landets kommuner. Det fremgik af udtalelsen, at vi ville foretage en høring af 15 kommuner om, hvordan kommunerne ville bringe deres offentliggjorte frister for sagsbehandlingen på det sociale område i overensstemmelse med allerede udmeldt praksis om forståelsen af retssikkerhedslovens § 3, stk. 2.

Ankestyrelsen sendte en høring til byrådet i Høje-Taastrup Kommune den 18. december 2023. Byrådet i Høje-Taastrup Kommune sendte den 21. juni 2024 en udtalelse til Ankestyrelsen. Følgende fremgik af udtalelsen:

”Den 24. januar 2024 vedtog Byrådet udestående sagsbehandlingsfrister, der foruden flere paragraffer i serviceloven, også omfattede sagsbehandlingsfrister i lov om individuel boligstøtte, sygedagpenge, aktiv socialpolitik, aktiv beskæftigelsespolitik, compensation for handicappede i erhverv og seniorjob. Foruden de nye sagsbehandlingsfrister er hjemmesiden opdateret med en række vedtagne sagsbehandlingsfrister, som tidligere er vedtaget i kvalitetsstandarder under serviceloven.

I januar trådte ny lovgivning i kraft på det specialiserede børneområde med Barnets Lov. På Byrådets møde den 19. juni tages der stilling til sagsbehandlingsfrister på dette område. Alle nye sagsbehandlingsfrister offentliggøres på kommunens hjemmeside efter vedtagelse.

Sammen med kommunens borgerrådgiver gennemføres der kurser for udsendelse af fristudskydelsesbreve for at sikre, at ansøgere informeres skriftligt om det forventede tidspunkt for afgørelsen, hvis sagsbehandlingsfristen ikke kan opretholdes. Det forventes, at alle myndighedsafsnit under det sociale myndighedsområde har gennemført kurser inden årets udgang.

I Ankestyrelsens udtalelse understreges det, at kommunen har pligt til at revidere de offentliggjorte frister for sagsbehandlingen, så de afspejler den reelle sagsbehandlingstid. I januar besluttede Økonomiudvalget, at opfølgningen på sagsbehandlingsfristerne fremover skal basere sig på en afvigerapportering på tværs af myndighedsområderne under den sociale lovgivning, og således omfatte alle sagsbehandlingsfrister. Hertil kommer fokusområder som vores borgerrådgiver bringer op.

Byrådet er således opmærksomme på Ankestyrelsens udmeldte fortolkning af retssikkerheds-lovens § 3, stk. 2.”

Ankestyrelsen sendte den 12. juli 2024 en udtalelse til Høje-Taastrup Kommune, hvor vi vurderede, at Høje-Taastrup Kommune ikke levede op til forpligtelserne i § 3, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven), da kommunen ikke havde offentliggjort sagsbehandlingsfrister på alle relevante sagsområder. Vi gav nogle eksempler på sagsområder, hvor kommunen ikke levede op til bestemmelsen.

Vi bad byrådet i Høje-Taastrup Kommune om at oplyse, hvad vores udtalelse gav byrådet anledning til.

Ankestyrelsen modtog den 25. oktober 2024 byrådets svar på vores udtalelse.

Følgende fremgik af kommunens svar:

”Ved junimødet vedtog Byrådet en sagsbehandlingsfrist for VISO-forløb efter Barnets Lov, som beklageligvis ikke var blevet opdateret på hjemmesiden ved Ankestyrelsens gennemgang. Hjemmesiden blev opdateret kort efter hvilket administrationen gjorde Ankestyrelsen opmærksom på den 23. juli. Ankestyrelsen har ret i, at Høje-Taastrup kommune ikke har vedtaget en sagsbehandlingsfrist for henvisning til VISO-forløb for voksne. Herudover har foreningen #enmillionstemmer påpeget, at der mangler en sagsbehandlingsfrist for unge, der fortryder afslag på ungestøtte.

På baggrund af Ankestyrelsens henvendelse tager Byrådet stilling til de nævnte sagsområder ved mødet i oktober, og disse opdateres på hjemmesiden umiddelbart efter vedtagelse.

Høje-Taastrup kommune vil gerne bidrage med gennemsigtighed i forhold til hvilke sagsbehandlings-frister borgerne kan forvente. Ankestyrelsen har i dialog med administrationen rådgivet om nogle sproglige præciseringer, der kan gøre oplysningerne om sagsbehandlingsfrister mere gennemsigtige i de tilfælde hvor sagsbehandlingstiden indeholdt store intervaller. Disse præciseringer er allerede foretaget på hjemmesiden.”

Ankestyrelsen bad den 4. december 2024 Høje-Taastrup Kommune om en supplerende udtalelse.

Kommunen sendte den 28. marts 2025 en supplerende udtalelse til Ankestyrelsen.

Følgende fremgår bl.a. af udtalelsen:

”Ved Byrådsmødet i marts 2025 har Byrådet taget stilling til i alt 25 sagsbehandlingsfrister, inklusiv de af Ankestyrelsen nævnte. Sagsbehandlingsfristerne er fastsat under hensyntagen til den forventelige, retslige og faktiske kompleksitet for den pågældende sagstype. Det bemærkes, at Høje-Taastrup kommune har hele tiden haft en sagsbehandlingsfrist for ansøgning af handicapbil.

Kommunen har noteret sig Ankestyrelsens opmærksomhedspunkter i skrivelsen af 15. december 2023 til alle landets kommuner, herunder styrelsens konklusion og vedlagte bilag, og understreger i den forbindelse, at den er opmærksom på, at der skal fastsættes sagsbehandlingsfrister alle de sociale områder, omfattet af retssikkerhedslovens § 3, stk. 2.

Høje-Taastrup Kommune tilstræber generelt en hurtig sagsbehandling, jf. retssikkerhedslovens § 3, stk. 1. og mange af kommunens sagsbehandlingsfrister afklares allerede ved første henvendelse.

Byrådet er opmærksom på retssikkerhedslovens § 3a, hvorefter fristerne efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2 for afgørelser efter serviceloven og barnets lov skal offentliggøres på - og tydeligt fremgå af kommunens hjemmeside. Høje-Taastrup Kommune har revideret hjemmesiden, der oplyser om vores sagsbehandlingsfrister således, at den er blevet mere overskuelig og lettere tilgængelig for borgerne.

Ved de få sagsbehandlingsfrister med større intervaller er nævnt eksempler, således borgeren kan få indtryk af hvorfor en sagsbehandlingsfrister kan variere ift. opgavens kompleksitet (ex forskellen for en boligindretning, som kan være en mindre tilpasning eller en større ombygning).

Hvis en sagsbehandlingsfrist ikke kan overholdes, modtager borgeren orientering om årsagen hertil, samt hvornår der så kan forventes en afgørelse. Kommunen er opmærksom på, at sagsfrist regnes fra modtagelse af ansøgning til borgeren har modtaget en afgørelse, og at kommunens sagsfrister også gælder ved sager, som Ankestyrelsen hjemviser. I Høje-Taastrup Kommune er der en løbende politisk opfølgning på hvorvidt vi overholder vores sagsbehandlingsfrister, og økonomiudvalget præsenteres halvårligt for en status.

Høje-Taastrup Kommune følger således bl.a. op på, om der er sagsfrister for alle sagsområderne, omfattet af retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, hvor borgerne kan søge og som munder ud i en afgørelse."

Ankestyrelsen har desuden foretaget en gennemgang af tilgængelige oplysninger om sagsbehandlerfrister på det sociale område i Høje-Taastrup Kommune på baggrund af kommunens udtalelse.

Reglerne

Reglen om kommunernes offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister fremgår af § 3, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Retssikkerhedslovens § 3 lyder:

"§ 3. Kommunalbestyrelsen skal behandle spørgsmål om hjælp så hurtigt som muligt med henblik på at afgøre, om der er ret til hjælp og i så fald hvilken.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal på de enkelte sagsområder fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet. Fristerne skal offentliggøres. Hvis fristen ikke kan overholdes i en konkret sag, skal ansøgeren skriftligt have besked om, hvornår ansøgeren kan forvente en afgørelse."

Det fremgår af § 1, stk. 1, i bekendtgørelse om retssikkerhed og administration på det sociale område, nr. 306 af 22. marts 2024, hvilke retsområder, retssikkerhedsloven gælder for. Bestemmelsen lyder:

”§ 1. Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område gælder, når kommunalbestyrelsen eller Ankestyrelsen, jf. dog § 2, behandler og afgør sager efter:

- 1) Lov om social pension.
- 2) Lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.
- 3) Lov om individuel boligstøtte.
- 4) Lov om sygedagpenge.
- 5) Lov om aktiv socialpolitik.
- 6) Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.
- 7) Lov om social service, jf. dog § 7.
- 8) Barnets lov.
- 9) Lov om tilbageholdelse af stofmisbrugere i behandling.
- 10) Dagtilbudsloven.
- 11) Lov om seniorjob.
- 12) Lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v.
- 13) Kapitel 2 i lov om friplejeboliger.
- 14) Lov om forsøg med et socialt frikort.
- 15) Lov om voksenansvar for anbragte børn og unge.
- 16) Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet.
- 17) Lov om Udbetaling Danmark.
- 18) Lov om Seniorpensionsenheden.
- 19) §§ 30 b og 30 c i lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine.”

Med lovforslag nr. L 117 af 28. januar 2009 om lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service blev retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, præciseret. Af lovforslaget fremgår følgende om retssikkerhedslovens § 3, stk. 2:

”Til nr. 3 Det foreslås at præcisere lovens § 3, stk. 2, 1. og 2. pkt., i overensstemmelse med forarbejderne til den gældende § 3, stk. 2, så det fremgår udtrykkeligt af bestemmelsen, at kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder skal fastsætte og offentliggøre generelle frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning om en eller flere ydelser på det pågældende område, til der er truffet afgørelse i sagen. Den foreslåede bestemmelse præciserer således indholdet i kommunalbestyrelsens eksisterende forpligtelse til at fastsætte et

serviceniveau for sagsbehandlingstiden på de enkelte sagsbehandlingsområder. Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.1.4.”

Vi henviser endvidere til punkt 39 i vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område, nr. 9330 af 21. marts 2019, hvor følgende fremgår:

”39. Det fremgår af § 3, stk. 2, at fristen regnes fra det tidspunkt, hvor myndigheden har modtaget en ansøgning, og omfatter tiden, indtil afgørelsen er truffet.”

Praksis

Vi henviser til Ankestyrelsens generelle udtalelse af 15. december 2023 om kommunernes offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister på det sociale område.

Følgende fremgår bl.a. udtalelsen:

”3.2 Fristen gælder fra ansøgningstidspunkt til afgørelse

Det fremgår af retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, at kommunalbestyrelsen skal fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet.

Det fremgår af bemærkningerne til retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, i lovforslag nr. L 117 af 28. januar 2009 om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service, at kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder skal fastsætte og offentliggøre generelle frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning om en eller flere ydelser på de pågældende område, til der er truffet afgørelse i sagen.

[...]

3.3 Frister for de enkelte sagsområder

Det fremgår af retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder på det sociale område skal fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet.

Vi bemærker, at der i de lovgivninger, der er oplystede i § 1, stk. 1, i retssikkerhedsbekendtgørelsen i forhold til nogle bestemmelser er fastsat lovbestemte frister. Desuden er der i bestemmelsen i retssikkerhedsbekendtgørelsens § 1, stk. 1, også oplystet lovgivninger, hvor kompetencen til at behandle en ansøgning efter den pågældende lov ligger hos en anden myndighed. Dette er fx tilfældet med lov om Udbetaling Danmark og lov om Seniorpensionsenheden.

Det betyder, at kommunalbestyrelsens forpligtelser efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, ikke omfatter særligt lovbestemte frister, eller områder, hvor en anden myndighed har afgørelseskompetencen i forhold til borgerens konkrete ansøgning.

Det fremgår også af bemærkningerne til retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, i lovforslag nr. L 117 af 28. januar 2009 om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service, at kommunalbestyrelsen efter bestemmelsen skal fastsætte frister for alle relevante sociale sagsområder, ikke kun for nogle af sagsområderne. Det gælder dog ikke, hvis der i lovgivningen er fastsat en særskilt frist på det pågældende område. En kommunalbestyrelse kan fastsætte en eller flere frister for det enkelte sagsområde og er ikke forpligtet til kun at fastsætte én frist for det enkelte sagsområde.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det også, at fristerne skal knyttes til et enkelt sagsområde. Der kan ikke fastsættes én frist for samtlige sociale sagsområder under ét, fx en sagsbehandlingsfrist, som gælder for alle ansøgninger efter serviceloven eller beskæftigelsesindsatsloven. Der er imidlertid intet til hinder for, at en kommunalbestyrelse kan fastsætte samme sagsbehandlingstid for flere forskellige sagsområder.”

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at Høje-Taastrup Kommune handler i strid med § 3, stk. 2, i retssikkerhedsloven ved ikke at have offentliggjort frister for behandling af ansøgninger på alle relevante sagsområder.

Det fremgår af § 1, stk. 1, i retssikkerhedsbekendtgørelsen, hvilke retsområder, retssikkerhedsloven – og dermed også bestemmelsen i § 3, stk. 2, om offentliggjorte sagsbehandlingstider – gælder for.

Det fremgår af vores generelle udtalelse af 15. december 2023, at forpligtelsen for offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister gælder i ansøgningssager, det vil sige i sager, hvor kommunen modtager og behandler en ansøgning inden for de retsområder, der er nævnt i retssikkerhedsbekendtgørelsens § 1, stk. 1.

Vi lægger vægt på, at vi i vores gennemgang af kommunens hjemmeside – efter vi har modtaget kommunens udtalelse – kan se, at kommunen ikke har offentliggjort frister for behandling af ansøgninger på alle relevante sagsområder, herunder fx bistand til særlig aktiviteter, tilskud til voksenlærling og hjælpemidler til fastholdelse i job efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, individuel befordring efter lov om social service, anmodning fra et barn om at blive anbragt uden for hjemmet og særlige dagtilbudspladser efter barnets lov samt lov om tilbageholdelse af stofmisbrugere i behandling.

Vi skal i den forbindelse også henvise til afsnit 3.3 i den generelle udtalelse af 15. december 2023, hvoraf det blandt andet fremgår, at kommunen kan fastsætte samme sagsbehandlingstid for flere forskellige sagsområder, således at kommunen kan fastsætte én sagsbehandlingsfrist for et sagsområde, hvor flere relevante lovbestemmelser har sammenhæng med hinanden. Det skal dog fortsat være muligt for borgeren at finde oplysninger om, hvilken sagsbehandlingsfrist, der er gældende for borgerens konkrete ansøgningssag.

Vi beder om byrådets bemærkninger til vores udtalelse

Ankestyrelsen beder byrådet i Høje-Taastrup Kommune om inden to måneder at oplyse, hvad vores udtalelse giver byrådet anledning til.

Vi offentliggør denne udtalelse på www.ast.dk i anonymiseret form.

Ankestyrelsens kompetence som tilsynsmyndighed

Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Det står i § 48, stk. 1, i kommunestyrelsesloven.

Ankestyrelsen kan udtale sig om lovligheden af kommunale dispositioner eller undladelser. Det står i § 50 i kommunestyrelsesloven.

Venlig hilsen

Linda Søndergaard Christensen

Kopi er sendt til:

[A]

[B]

Vi har anvendt:

Lov om kommunernes styrelse (kommunestyrelsesloven), senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 69 af 23. januar 2024

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven), senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 261 af 13. marts 2024, som ændret ved lov nr. 329 af 9. april 2024, lov nr. 661 af 11. juni 2024, lov nr. 680 af 11. juni 2024